

Reseberättelse från Leiden, kurs vid CWTS och STI-konferensen 2023

"Jag hade tur som fick det här jobbet" säger kvinnan som just blivit befordrad. "Jag bestämde mig tidigt för att det var till det här jobbet jag skulle" säger mannen i samma situation. Hårdtaget är detta ett exempel på skillnader i attityder mellan kvinnor och män, även i forskarvärlden. Skillnader som kan påverka forskarvärldens mångfald. Diskussionen om mångfaldens betydelse är inte ny, och heller inte frågan om hur vi uppnår mångfald i praktiken. På konferensen Science and Technology Indicators (STI) handlade många inslag om detta, främst vad gäller kön och geografiskt ursprung. Ett exempel är snedfördelningen mellan de länder som har skog och de som forskar om skog. [Genom att kombinera data från två datakällor \(officiell landsstatistik och bibliografiska data\) visar forskarna på ojämlikheten mellan de som har forskningsmedel och forskar världen över medan de som bor i världens stora skogsområden sällan har samma resu.](#) Forskningen som presenterades på STI visade på en uppsjö mer eller mindre nya sätt att använda och kombinera data för att visa på dessa ojämlikheter, och även mer traditionella scientometriska frågor som olika metoder för att klassificera forskningsämnen. Lösningarna är inte alltid självklara, men att den scientometriska forskningen kan ta fram värdefulla underlag är tydligt.

Tack vare ett generöst resestipendium från Svensk biblioteksförening kunde jag som doktorand delta både i en sommarskola och STI-konferensen. STI är en stor konferens som flyttar runt i världen och var fjärde år hålls den i Leiden i Nederländerna. Då passar Centre for Science and Technology Studies (CWTS) vid Leidens universitet på att lägga sommarskolan för doktorander i anslutning. CWTS är en av de största institutionerna i världen för scientometrisk, och mer specifikt, bibliometrisk forskning. Kortfattat handlar det om att analysera vetenskapliga publikationer, forskarna som författat dessa och annat som hör forskningen till som projekt och patent. [CWTS erbjuder kurser både för praktiker och forskare.](#) De utvecklar programvara för analys som VOSviewer och producerar en universitetsrankning, den så kallade Leiden-rankningen (<https://www.leidenranking.com/>), som från och med 2024 också kommer i en variant med öppna data i form av data från OpenAlex.

På kursen deltog doktorander från hela världen, 20 deltagare var med på distans och 20 var på plats i Leiden. Kursen innehöll både teoretiska och praktiska inslag. CWTS samarbetar världen över och just nu finns ett projekt i samarbete med bland annat Brasilien och USA (<https://www.ige.unicamp.br/insyspo/>), som har tagit fram öppna lösningar för att arbeta effektivt med några av de stora öppna datakällorna som vi nuförtiden har tillgång till. Vi arbetade framför allt med OpenAlex via Googles molnlösning för dataanalys, Google Big Query. Genom att Google står värd för den datalagring och beräkningskraft som behövs för analyser behöver inte en lokal lösning underhållas, något som ofta innebär mycket arbete. CWTS investerar stort i att satsa på öppna datakällor och andra öppna lösningar, vilket kommer vara till stor hjälp för oss alla framöver. Som avslutning på kursen fick de som ville presentera en idé och få återkoppling från gruppen. Jag passade på att diskutera en idé från mitt projekt och fick flera bra tips och råd att arbeta vidare med.

Även på doktorandträffen inför konferensen passade jag på att diskutera en idé, och vi fick gott om tid att diskutera varandras idéer – det är många doktorander runt om i världen som

Oktober 2023, Camilla Lindelöw

gör många spännande saker! Dagen efter var det så dags för konferens, knappt 300 deltagare som i dagarna tre skulle lyssna och kommentera på varandras forskning, i parallella sessioner och genom posterpresentationer. Överväldigande och stimulerande, så många idéer och referenser att söka upp och införliva i ens eget spretiga projekt. Det framstår allt mer som en särskild förmåga att kunna ta tillvara på alla intryck från en konferensresa. Och att lära sig leva med att bollarna ibland rullar av bordet och in i sladdhärvan därunder, dömda till glömska. Eftersom jag själv tidigare arbetat på Kungliga biblioteket med hur öppen vetenskap kan bli verklighet inom den svenska forskningen är det särskilt kul att så många inslag handlar just om öppen vetenskap. Och att en av huvudtalarna, Sabina Leonelli, precis har skrivit en bok som finns öppet tillgänglig – [the Philosophy of Open Science](#). Erik Stattin, som arbetar med öppen vetenskap vid Kungliga biblioteket, har skrivit mer om den i [Curie](#), och den ligger definitivt på mitt (virtuella) nattduksbord.

Jag vill tacka Svensk biblioteksförening för att jag fick möjligheten att delta på STI och kursen. Som nybliven doktorand är det så viktigt att få ta del av forskningen inom fältet, och kanske ännu viktigare att börja lära känna de andra forskarna. Både kursen och konferensen gav många tillfällen att knyta nya kontakter och börja fundera på möjliga samarbetsprojekt. Och resan gav också fantastiskt mycket energi, jag blir inte förvånad om den räcker året ut.

Konferensens webbplats:

[STI 2023](#)

[STI 2024](#)